

SAKARYA VE MAKİNE SEKTÖRÜNE İLİŞKİN BAZI VERİLER

Marmara Bölgesi'nin Çatalca-Kocaeli Bölümü'nde yer alan Sakarya ilinin toplam nüfusu 851.292'dir. Sakarya'nın kuzeyinde Karadeniz, batısında İzmit, Bursa, doğusunda Düzce ve güneyinde de Bolu ve Bilecik bulunmaktadır.

Sakarya, coğrafi konumu itibari ile sanayi, tarım ve turizm yatırımlarına uygun bir nitelik taşımaktadır. Özellikle İstanbul, Bursa ve Kocaeli üçgeninde sanayinin yoğunlaşması, bu bölgeyi alternatif bir yatırım alanı haline getirmiştir. Sakarya'nın ekonomisinde son yıllarda kurulan sanayi kuruluşları ile birlikte sanayileşme gelişmeye başlamıştır. Ekonomisi bugüne kadar tarım ve ticarete bağlı olarak gelişen Sakarya, 1990 yılların başından itibaren sanayi ağırlıklı bir gelişim içine girmiştir. Sanayinin büyük gelişme göstermesiyle şehirlerde yaşayan nüfus oranı da yükselmiştir. Ancak, 1999 yılında yaşanan deprem nedeniyle şehir nüfusunun bir kısmı kırsal kesime kaymış durumdadır.

Konum itibariyle ülkemizin sosyo-ekonomik açıdan en gelişmiş bölgesi olan Marmara Bölgesini Anadolu'nun diğer bölgelerine bağlayan ana ulaşım akışı üzerinde yer alması ilin iç turizmüne de büyük canlılık getirmektedir. Özellikle termal kaynaklar bakımından oldukça zengin bir potansiyele sahiptir.

Sakarya ili İhracatçı Birlikleri kayıt rakamlarına göre 2010 yılında genel ihracat içerisinde 10. sırada yer almaktadır. Sakarya'nın 2010 yılı genel ihracatı, 2009 yılına göre % 2,8 azalarak 1,7 milyar \$'dan 1,6 milyar \$'a gerilemiştir. Sakarya 2010 yılında Türkiye'nin toplam ihracatının % 1,5'ini gerçekleştirmiştir. 2011 yılı ilk çeyreğinde ise toplam 527 milyon \$ ihracat kaydedilmiştir.

Sakarya'nın 2010 yılı ihracatında sırasıyla Almanya, İspanya, Fransa, İngiltere ve İsveç önde gelen ülkelerdir. Almanya % 18,5 ile en fazla ihracatından pay alan ülkedir ve söz konusu ülkeye ihracat 308 milyon \$'dır.

Sakarya İli Genel İhracat Rakamları(\$)

	2007	2008	2009	2010
Sakarya	3.459.834.775	2.884.659.577	1.714.674.293	1.665.431.104

Sakarya'nın sektörel ihracat rakamlarına bakıldığında, 2010 yılında toplam 1,6 milyar \$'lık ihracatın % 95'i (1,5 milyar \$) sanayi sektöründe kaydedilmiştir. Sanayi sektörünü 63,4 milyon \$ ile tarım sektörü takip etmektedir. "Sanayi Mamulleri" ihracatı içerisinde taşıt araçlarının ardından en büyük payı makine ve aksamları (% 3) almaktadır.

84. fasıl olarak tanımlanan makine ve aksamları sektöründe Sakarya'nın ihracatı 2010 yılında % 21,7 artarak 47,9 milyon \$ gerçekleşmiştir. Sakarya'nın makine ihracatı gerçekleştirdiği ülkeler arasında ilk sırayı 9 milyon \$ ile İtalya, onu Almanya (7,2 milyon \$) ve Rusya Federasyonu (5,4 milyon \$) takip etmektedir.

Diğer taraftan, Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği işteğal alanında yer alan GTİP'ler bazında ise Sakarya'nın 2010 yılı makine ihracatı % 27,4 oranında artmıştır. Sakarya'nın ihraç ettiği makine mal grupları arasında en büyük payı "Pompa ve Kompresörler" almaktadır. Makine ihracatında en büyük "Endüstriyel Isıtıcılar ve Fırınlar", "Gıda Makineleri" ve "Takım Tezgahları"nda meydana gelmiştir. Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği işteğal alanı itibariyle Sakarya 2010 yılı makine ihracatında 13. önemli il konumundadır.

OAİB İştigal Alanına Göre Sakarya'nın Makine İhracatında Önde Gelen Ürün Grupları (\$)

	MAL GRUBU	2007	2008	2009	2010	Değişim 08/07(%)	Değişim 09/08(%)	Değişim 10/09(%)
1	POMPALAR VE KOMPRESÖRLER	31.936.547	30.163.227	21.179.106	19.312.355	-5,6	-29,8	-8,8
2	DİĞER MAKİNELER , AKSAM VE PARÇALAR	5.549.261	4.417.980	7.805.246	7.246.455	-20,4	76,7	-7,2
3	GIDA SANAYİİ MAKİNELERİ, AKS. VE PARÇ.	3.921.099	6.494.487	2.297.372	6.573.553	65,6	-64,6	186,1
4	ENDÜSTRİYEL ISITICILAR VE FIRINLAR	2.486.516	4.575.675	531.344	5.499.365	84,0	-88,4	935,0
5	TAKIM TEZGAHLARI	4.166.616	3.368.225	2.164.527	4.608.426	-19,2	-35,7	112,9
6	TARIM VE ORMANCILIKTA KULLANILAN MAK. AKS.VE PARÇ.	1.627.429	2.201.088	1.033.456	1.381.246	35,2	-53,0	33,7
7	AMBALAJ MAKİNELERİ AKSAM VE PARÇALARI	683.915	315.384	470.233	797.794	-53,9	49,1	69,7
8	ENDÜSTRİYEL KLİMALAR VE SOĞUTMA MAKİNELERİ	106.936	115.074	199.449	566.729	7,6	73,3	184,1
9	İNŞAAT VE MADENCİLİKTE KULLANILAN MAKİNELER AKS. VE PAR.	342.470	187.228	336.732	393.387	-45,3	79,9	16,8
10	VANALAR	381.036	204.205	191.342	370.885	-46,4	-6,3	93,8
11	HADDE VE DÖKÜM MAKİNELERİ, KALIPLAR, AKS. VE PARÇALARI	243.854	2.334.158	462.711	231.854	857,2	-80,2	-49,9
12	YÜK KALDIRMA, TAŞIMA VE İSTİFLEMeye MAHSUS MAK. AKS. VE PAR.	110.716	346.852	173.376	162.681	213,3	-50,0	-6,2
13	TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ AKS. VE PAR.	31.633	59.263	129.450	51.847	87,3	118,4	-59,9
14	REAKTÖRLER VE KAZANLAR	20.000	68.645	25.679	44.588	243,2	-62,6	73,6
15	KAĞIT İMALİNE VE MATBAACILIĞA MAHSUS MAKİNELER	14.077	1.991	19.863	38.366	-85,9	897,6	93,1
16	RULMANLAR	82.446	44.662	30.090	31.660	-45,8	-32,6	5,2
17	KAUÇUK, PLASTİK, LASTİK İŞLEME VE İMALATINA AİT MAKİNELER	538.687	33.160	12.278	6.962	-93,8	-63,0	-43,3
18	BÜRO MAKİNELERİ	172.759	330.035	17.238	1.350	91,0	-94,8	-92,2
19	DİĞER ENDÜSTRİYEL YIKAMA VE KURUTMA MAKİNELERİ, AKS. PAR.	4.238		3.952	192	-100,0	-	-95,1
20	TÜRBİNLER,TURBOJETLER, HİDROLİK SİLİNDİRVE AKSAM-PARÇALARI	711	6.919			872,5	-100,0	-
21	DERİ İŞLEME VE İMALAT MAKİNELERİ AKS. VEPAR.	200.750	3.040			-98,5	-100,0	-

22	SAVUNMA SAN.İÇİN SİLAH VE MÜHİMMAT		7.071	55.584		-	686,1	-100,0
	TOPLAM	52.621.696	55.278.367	37.139.026	47.319.695	5,0	-32,8	27,4

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları